فهرست شد ... ۱
آفت زدایی
۸۷/۹/۲
سازمان کتابخانه ها، موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی

اداره مخطوطات

نام کتاب رساله اصول دین

مؤلف متن سلیم بن علی محمد محشی

شارح .... مترجم ....

تاریخ تحریر ۱۴ ق نوع خط نستعلیق تعداد سطر ۱۴

نام کاتب ....

موضوع عقاید زبان فارسی عدد اوراق ۷

طول ۲۱/۵ عرض ۱۶/۵ شماره عمومی ۳۵۹۲۰

وقفی / اهدائی مقام معظم رهبری تاریخ وقف مهر ۱۳۸۶

ملاحظات ....

۱۶۰۳

1

بسم الله الرحمن الرحیم

باب اول در اثبات و توحید است و در آن چند فصل است فصل اول در اثبات
صانع عالم است بدانکه هر عاقل که بچشم بصیرت نظر کند در خلقت آسمانها و زمین
و آفتاب و ماه و سایر موجودات یقین میکند که اینها را صانعی موجود شده اند
و کسی که اینها را خلق کرده است مثل ایشان نیست و او کامل بالذات است و
هیچ قسم نقص در و نیست فصل دویم در صفات کمالیه الهی است آنچه مشهور است
این است که خدا قادر و عالم و سمیع و بصیر و حی و مرید و کاره و متکلم و صادق و ازلی و ابدی است
اما قادر یعنی خدا توانا است و مختار است هر کار که خواهد کند میکند و هرچه خواسته باشد
نکند نمیکند اما عالم یعنی خدا دانا است و بر و هیچ چیز پوشیده نیست و آنچه شده است
و آنچه نشود از کلی و جزئی پیش از ایجاد عالم و بعد از ایجاد عالم همه را میدانست و میداند و تغیر در علم او
نیست اما سمیع و بصیر یعنی خدا شنونده و بینا است شنیدنیها را میشنود
و دیدنیها را می بیند بدون چشم و گوش زیرا که اگر چشم و گوش داشته باشد محتاج بآنها
باید باشد و خدا محتاج نیست و این دو صفت بعلم بر میگردد یعنی عالم است بآنچه شنیدنی است

و دیدنی است

2

و دیدنی است اما حی یعنی زنده مراد از زنده صفتی است که دانائی و توانائی از و آید و ثابت شد
که خدا عالم و قادر است پس این دو صفت هم بعلم و قدرت بر میگردد اما مرید و کاره
یعنی خدا باختیار خود کاری میکند و باختیار خود ترک میکند و هر کاری که میکند میداند که حکمت
در آن است باعث کردن آن کار میشود پس بر میگردد این دو صفت هم بعلم و قدرت و در
احادیث وارد شده که اراده خدا همان ایجاد است پس صفت فعل خدا است که حادث است
نه صفت ذات خدا که قدیم است اما متکلم پس اگر مراد از آن ایجاد کلام است مثل
قرآن پس صفت فعل خدا و حادث است و اگر مراد علم باین کلامها است یا قدرت
بر ایجاد این کلامها است پس بعلم و قدرت بر میگردد اما صادق یعنی راست گو پس آن
صفت فعل خدا است یا از صفت تنزیه است یعنی خدا دروغ نمیگوید زیرا که دروغ قبیح است
و قبیح بر خدا روا نباشد اما ازلی و ابدی یعنی همیشه بوده است و همیشه خواهد بود
زیرا اگر حادث باشد یا فنا بر و روا باشد واجب الوجود نخواهد بود و باید دانست که صفات
کمالیه الهی عین ذات است باین معنی که او را صفت زاید بر ذات او نیست که قایم بر ذات
باشد بلکه ذات او قایم مقام جمیع صفات او است فصل سیم صفات تنزیه
خدا است یعنی صفات سلبیه اول نفی شریک است یعنی خدا یکی است و دو نا نیست

و بعد از آنجناب برادر او حضرت امام حسین ع است و بعد از آنجناب فرزند او حضرت امام زین
العابدین ع است و بعد از آنجناب فرزند او حضرت امام محمد باقر ع است و بعد از آنجناب
فرزند او حضرت امام جعفر صادق ع است و بعد از آنجناب فرزند او حضرت امام موسی است
و بعد از آنجناب فرزند او حضرت امام رضا ع است و بعد از آنجناب فرزند او حضرت امام
محمد تقی ع است و بعد از آنجناب فرزند او حضرت امام علی نقی ع است و بعد از آنجناب فرزند او
حضرت امام حسن عسکری ع است و بعد از آنجناب فرزند او حضرت صاحب الامر ع است
و آنحضرت امام زمان ما است و غایب است بنا بر مصلحتی چند که خدا میداند و بعد از این
در هر وقت که خدا مصلحت میداند ظاهر خواهد شد و عالم را پر از عدل خواهد کرد بعد از آنکه
پر از جور و ظلم شود و در وقتی که حضرت قائم ظاهر شود جمعی از خوبان بسیار خوب و بدان
بسیار بد زنده میشوند و بر میگردند بدنیا خوبان برای دیدن دولت ائمه علیهم السلام دیده ایشان
روشن شود و بدان از برای عقوبت و عذاب دنیا و دیدن دولت ائمه ع که نمیخواستند
که بایشان برسد و انتقام کشیدن شیعیان از ایشان و سایر مردم در قبرهای خود میمانند
تا در قیامت محشور شوند و اعتقاد باید کرد که همه ائمه علیهم السلام رجعت خواهند کرد و بعد بدنیا بر میگردند
و پادشاهی خواهند کرد و پادشاهی ایشان در مدت طویل خواهد بود و نقل رجعت طولانی است

باب پنجم در بیان

معاد است یعنی اعتقاد باید کرد که حیات و زنده کانی عود میکند بعد از مردن و روح
باز تعلق میگیرد بهمین بدن که در دنیا است بعد از مردن و پوسیدن و دلیل بر آنکه باید
معاد باشد و در آنجا نیز زنده کانی باشد و پاداش اعمال داده شود نیکوکردار
بنعیم ابدی برسد و بدکردار بعذاب ابدی برسد هم از عقل هست و هم نقل هست اما دلیل
عقلی بعد از آنکه بعد از آنکه کسی خدا را شناخت و دانست که خدا عادل است یقین
میکند بوجود معاد بجهت آنکه خلق کردن خدا عالم و آدم را عبث نیست و باید که غرضی
و فایده در آن باشد و آن فایده باید چیزی باشد که عاید بخلق شود نه بخدا بجهت آنکه خدا غنی است
از هر چیزی و آن فایده که از برای خلق است آن در دنیا نیست بعلت آنکه همه دنیا درد و الم
و محنت است و اگر کسی فی الجمله لذتی در او تصور کند فی الحقیقه لذتی نیست بجهت آنکه با هزار درد
و مشقت مقرون است پس آن فایده نعمت این دنیا نباشد زیرا که نعمتی که لایق خداوند کریم است
آنست که درد و الم و مشقت و مرگ و فنا نداشته باشد و آن نعیم اخروی است که ابد الآباد
و همیشه خواهد بود و دیگر آنکه بسیار می بینیم که ظالمی در کمال وسعت و رفاه و نفاذ است و
خذلان ظلم و تعدی بسیار نسبت بمظلومی که با کمال محنت و مشقت و در نهایت صلاح و
تقوی و تقدس است مثل یزید بن معاویه و عمر بن سعد و شمر ذی الجوشن علیهم اللعنه نسبت بجناب

سید شهدا او و اولاد و اصحاب او صلوات الله علیهم کردند پس هرگاه این دو فرقه بمیرند
و خاک شوند و روز دیگر نباشد که حق تعالی داد مظلومان را از آن ظالمان بگیرد
و آن مظلومان را بدرجات عالیات بهشت برساند و این ظالمان را بدرکات
جهنم برساند بر حق تعالی ظلم عظیم و اجحاف بزرگ لازم می آید تعالی الله عن ذلک
علوا کبیرا اما دلیل نقلی پس آن اجماع همه پیغمبران و اهل ادیان است و از اول
و آخر قرآن و سایر کتابهای آسمانی پر است و ذکر آنها طول دارد و بدانکه احوال
بعد از مرگ بسیار است که خدا و رسول خدا خبر داده اند بعضی پیش از قیامت است
مثل سوال کردن منکر و نکیر در قبر و فشار دادن در قبر و عالم برزخ یعنی مابین مردن و قیامت
و باقی بودن روح در بدن مثالی و متنعم بودن خوبان در بهشت دنیا و معذب بودن بدان
در جهنم دنیا و نفخ صور اول بجهت مردن جمیع جانداران حتی جمیع اهل آسمان و حمله عرش
و نفخ صور دویم بجهت زنده شدن جمیع خلایق و حشر و نشر و حساب و صراط و میزان
و حوض و شفاعت و غیر اینها آنچه در قیامت و پیش از قیامت واقع میشود که حق تعالی
در قرآن خبر داده باید بهمه اینها اعتقاد کنیم کرد و ظاهر آنها را قبول کرد و علم بحقیقت
آنها را بخدا و رسول واگذاشت و بر ما همین قدر واجب است که خدا و رسول را راست

گو دانیم

گو دانیم خلاصه هر چه یقینی است که رسول خدا از جانب خدا آورده است باید اعتقاد کرد و انکار
آنها انکار خدا و رسول است و عین کفر است و اینها اصول دین است که اجمالا نوشته شد
و مشهور میان علمای شیعه آنست که باید در فروع دین کسی مجتهد باشد یا مقلد
مجتهد حی اگر هیچ از اینها نباشد عبادات او صحیح نیست هر چند درست
باشد اعاذنا الله و ایاکم من النار و رزقنا بفضله و رحمته مرافقة الابرار محمد
و آله الاطهار

احقر عباد الله سلیم بن علی محمد از کتب علمای امامیه این رساله را انتخاب نمود که اطفال را
در ضبط آن تعسری نباشد امید طلب مغفرت از ناظران همه این رساله است و السلام علی من اتبع الهدی